

PROGRAMACIÓN DOCENTE DE CONXUNTO I - II
CONSERVATORIO SUPERIOR DE MÚSICA DE A CORUÑA
TÍTULO SUPERIOR DE MÚSICA (ENSINANZAS REGULADAS POLO DECRETO 163/2015, DO 29 DE OUTUBRO)
CURSO 2024/2025

1. IDENTIFICACIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN										
DISCIPLINA: <i>CONXUNTO I - II (1º e 2º Cuadrimestre)</i>										
ESPECIALIDADE	PEDAGOXÍA						ITINERARIO		PEDAGOXÍA XERAL E DA LINGUAXE MUSICAL	
CARÁCTER	OBRIGATORIO						TIPO DE CLASE		COLECTIVA	
DEPARTAMENTO	PEDAGOXÍA						XEFA DE DPTO.		ADRIANA CRISTINA GARCÍA GARCÍA	
CURSOS	1º curso		2º curso		3º curso		4º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	Adriana Cristina García García
CUADRIMESTRES	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase semanais:	1,5 horas
ECTS/CUAD.	3	3							Observacións:	
DOCENTES:	NOME E APELIDOS						EMAIL/TEL/WEB		TITORÍA	
	Adriana Cristina García García						aulamusicaldeadriana@gmail.com		LUNS: 17:30-18:30	

2. DESCRIPTOR E COMPETENCIAS	
DESCRITOR:	Interpretación musical en grupo con diferentes formacións, repertorios e instrumentos, incluíndo o instrumento principal. Desenrolo de hábitos e técnicas de ensaio. Posta en común de criterios interpretativos. Fundamentos de dirección en pequenas agrupacións. Desenrolo de proxectos musicais colectivos.
COÑECEMENTOS PREVIOS:	Os correspondentes ao nivel profesional das materias de Pedagogía, Linguaxe Musical, Harmonía, Análise, Historia de la Música, Conxunto, Coro etc.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS:	Instrumentos Escolares
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS:	T: 1, 7, 9, 10
COMPETENCIAS XERAIS:	X: 2, 3, 4, 6, 7, 8, 13, 17, 21, 22
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS:	EP: 2, 3, 4, 5, 8, 11
Ver a lista e descrición de competencias no Decreto 163/2015	

3. OBXECTIVOS	
DESCRÍCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
1. Comprender os conceptos básicos do traballo co conxunto instrumental eervalos a práctica.	Todas
2. Estudar e practicar a técnica dos instrumentos de percusión Orff (determinados e indeterminados). Coñecer as súas características e as súas posibilidades sonoras para utilizalas na interpretación individual e colectiva.	Todas
3. Introducción breve a técnica de dirección, con especial atención as entradas.	Todas
4. Crear no alumnado o hábito de escoitar.	Todas
5. Aplicar unha sensibilidade auditiva que valore a existencia da calidade sonora.	Todas
6. Interpretar un repertorio individual e de conxunto de diferentes estilos adecuado as dificultades do nivel elemental e profesional.	Todas
7. Desenvolver a capacidade de lectura a primeira vista e de memoria nestes instrumentos.	Todas

4. CONTIDOS E TEMPORALIZACIÓN (1º Cuadrimestre)		
TEMAS	DESCRITOR DE SUBTEMAS	SESIÓNS
Tema 1	1.1. Posibilidades sonoras da voz e o corpo en conxuntos musicais. 1.2. Orixe e evolución dos coros falados. 1.3. Introducción a fenómenos vocais como o scat e o beatbox 1.4. A percusión corporal: recursos, grafías, repertorio, improvisación, arranxos e lectura a vista.	5
Tema 2	2.1. Os instrumentos escolares: clasificación, iniciación á técnica instrumental, grafías, improvisación, arranxos e lectura a vista 2.2. Uso de instrumentos escolares en diferentes etapas educativas e agrupacións	5
Tema 3	3.1. O ensaio. 3.2. Técnicas do ensaio. 3.3. Posta en común de criterios interpretativos.	2
Tema 4	4.1. Dirección de pequenas agrupacións. 4.2. Colocación de instrumentos.	1
Tema 5	5.1. Beneficios da práctica musical de conxunto 5.2. Condicións para o adecuado desenvolvemento de proxectos musicais de conxunto 5.3. Desenrolo de proxectos musicais colectivos, incluíndo a voz, a percusión corporal, instrumentos Orff e o instrumento principal de cada alumno.	3
TOTAL SESIÓNS:		16

4. CONTIDOS E TEMPORALIZACIÓN (2º Cuadrimestre)		
TEMAS	DESCRITOR DE SUBTEMAS	SESIÓNS
Tema 1	1.1. Instrumentacións.: exemplos adecuados para distintas idades e obxectivos en educación musical. 1.2. Ensino e aprendizaxe de pezas instrumentais e vocais de conxunto 1.3. Criterios para a selección de repertorio	3
Tema 2	2.1. Os instrumentos de pequena percusión, de láminas e de membrana para a aula de música. 2.2. Profundización na técnica instrumental de percusión.	6
Tema 3	3.1. Outros instrumentos escolares: escritura e práctica instrumental con boomwhackers e campás.	3
Tema 4	4.1. Instrumentos musicais con elementos cotiás 4.2. O uso da placa Makey-makey para a creación de instrumentos	2
Tema 5	5.1. Aspectos visuais da actuación de conxunto: disposición, posta en escena e movemento. 5.2. Introducción ás técnicas de dirección en Soundpainting y Vocal painting	2
TOTAL SESIÓNS:		16

5. METODOLOXÍA E PLANIFICACIÓN DOCENTE (1º Cuadrimestre)			
TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Exposición maxistral	5	-	5
Exposición práctica	5	-	5
Práctica individual (estudo)	-	26	26
Práctica colectiva	6	-	6
Lectura guiada e comentario de fontes	-	10	10
Exposición e debate de traballos	5	-	5
Composición de pezas instrumentais	-	10	10
Portafolios	-	20	20
Titorías	1	-	1
Actividades de avaliación	2	-	2
TOTAL HORAS:			90

5. METODOLOXÍA E PLANIFICACIÓN DOCENTE (2º Cuadrimestre)			
TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Exposición maxistral	5	-	5
Exposición práctica	5	-	5
Práctica individual (estudo)	-	26	26
Práctica colectiva	6	-	6
Lectura guiada e comentario de fontes	-	10	10
Exposición e debate de traballos	5	-	5
Composición de pezas instrumentais	-	10	10
Portafolios	-	20	20
Titorías	1	-	1
Actividades de avaliación	2	-	2
TOTAL HORAS:			90

6. AVALIACIÓN			
FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
6.1. CONVOCATORIA ORDINARIA			
6.1.1 AVALIACIÓN ORDINARIA (CON AVALIACIÓN CONTINUA)			
Participación en clase	Observación sistemática individual do discente, a través dunha ficha de valoración descritiva do grao de consecución dos obxectivos, nunha contorna de actividade no aula, valorando de forma concreta a aplicación dos contidos ás diferentes situacións que se propoñan. Participación nas postas en común sobre os contidos sinalados, demostrando un certo grao de sentido crítico e de análise, avalado pola lóxica e polos saberes adquiridos, na defensa das opinións. Participación de forma activa en clase, preguntando cantas dúbidas preséntenlles e propondo todos os proxectos que se nos ocorran, sexan grandes ou pequenos.	Todas	40%
Práctica colectiva	Interpretación correcta e artística das obras traballadas. Aportacións ás creacións e improvisacións colectivas.	Todas	40%
Portafolios	Colección sistemática do traballo: revisións, auto-análise, ideas principais dos contidos, conclusións do traballo en equipo, exercicios, auto-avaliacións, dúbidas resoltas, repertorio, apuntes, reseñas e comentarios de fontes, aportacións dos compañeiros/as, bibliografía etc. O portafolios deberá contar con índice, paxinación e reflexión persoal, comentando as clases impartidas, os contidos máis relevantes e a aprendizaxe persoal sobre a materia.	Todas	20%
<p>Observacións aplicables a tódolos tipos de avaliacións e convocatorias: Para aprobar a materia haberá que entregar tódolos traballos e obter polo menos un cinco en cada apartado.</p> <p>SISTEMA DE CUALIFICACIÓN: Cualificarase en función da seguinte escala numérica de 0 a 10, con expresión de un decimal, á que poderá engadirse a súa correspondente cualificación cualitativa (Orde do 21 de novembro de 2016, Artigo 31) 0-4,9: Suspenso 5,0-6,9: Aprobado 7,00-8,9: Notable 9,00-10: Sobresáinte</p>			

PROCEDEMENTO PARA A MATRÍCULA DE HONRA: A matrícula de honra poderá ser outorgada aos estudantes que obteñan unha cualificación igual ou superior a 9,0. O seu número non poderá exceder do 20% dos estudantes matriculados na materia no correspondente cuadrimestre, agás que o número de estudantes matriculados sexa inferior a 20, nese caso poderá concederse unha soa matrícula de honra. No caso de que varios alumnos cumpran os requisitos de obtención da matrícula de honra, esta será concedida a quen alcance a maior nota final. En caso de empate, terá máis peso a cualificación da proba escrita. A profesora poderá decidir non conceder a matrícula de honra se a algunha das ferramentas de avaliación correspondeu unha cualificación menor de 8.

6.1.2. AVALIACIÓN ORDINARIA (ADIANTO DE CONVOCATORIA-EXAME DECEMBRO)

Proba práctica	Interpretación en grupo das obras traballadas durante o cuadrimestre, con voz, percusión corporal, instrumentos escolares e o instrumento principal do discente. Arranxo para varias voces e/ou instrumentos escolares dun tema musical proposto pola docente.	Todas	80%
Proba escrita	Asimilación dos contidos teóricos da materia. Realización dun exame no que se valorará o dominio teórico e aplicación en supostos prácticos de coñecementos e conceptos da materia, así como a expresión.	Todas	20%

Ver observacións da avaliación ordinaria

6.1.3. AVALIACIÓN ALTERNATIVA (PERDA AVALIACIÓN CONTINUA)

Proba práctica	Interpretación en grupo das obras traballadas durante o cuadrimestre, con voz, percusión corporal, instrumentos escolares e o instrumento principal do discente. Arranxo para varias voces e/ou instrumentos escolares dun tema musical proposto pola docente.	Todas	80%
Proba escrita	Asimilación dos contidos teóricos da materia. Realización dun exame no que se valorará o dominio teórico e aplicación en supostos prácticos de coñecementos e conceptos da materia, así como a expresión.	Todas	20%

Ver observacións da avaliación ordinaria

6.2. CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA

Proba práctica	Interpretación en grupo das obras traballadas durante o cuadrimestre, con voz, percusión corporal, instrumentos escolares e o instrumento principal do discente. Arranxo para varias voces e/ou instrumentos escolares dun tema musical proposto pola docente.	Todas	80%
Proba escrita	Asimilación dos contidos teóricos da materia. Realización dun exame no que se valorará o dominio teórico e aplicación en supostos prácticos de coñecementos e conceptos da materia, así como a expresión.	Todas	20%

Ver observacións da avaliación ordinaria

7. ALUMNADO CON NECESIDADES EDUCATIVAS ESPECIAIS

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
<p>Deberanse cumprir as disposicións vixentes no marco do establecido no Real decreto legislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social.</p> <p>Asimesmo terase en conta a ORDE do 8 de setembro de 2021 pola que se desenvolve o Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia en que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación.</p>	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E DOCUMENTOS

AKOSCHKY, J. Cotidiáfonos. Instrumentos sonoros realizados con osbjetos cotidianos. Ricordi Americana. Buenos Aires, 1988.
 BENSAYA, P. Instrumentos de papel. Construcción y consejos para la ejecución. Aplicación en el aula. Ricordi Americana. Buenos Aires, 1986.
 BLADES, J. Los instrumentos de percusión y su historia.

CALDERER, M.; RIBÓN, M. Instrumentos Musicales. Gorg Blanc International.
CASTRO, C. Esto e percusión! Dos acordes.
DÍAZ, S. y otros. Álbum de Música y Educación. Composiciones actuales para el aula. XX aniversario de la revista Música y Educación. 1988-2008. Editorial Musicalis.
GONZÁLEZ RODRÍGUEZ, C. Mi orquesta escolar. 26 canciones instrumentadas para coro de voces, flautas e instrumental Orff. San Pablo Musicales.
Grüner, M. (2011) Orff Instruments and how to play them. Schott. Berlin
HEMSY DE GAINZA, V. Ritmo Musical y banda de percusión en la escuela primaria. Eudeba.
JACQUET, Y. Construcción de instrumentos. Fuzeau.
MARTÍNEZ, L. Orquestaciones para instrumentos escolares. Real Musical.
MERCADER, N. Djembé (DVD). Ventilador Music.
MERCADER, N. Darbuka. (DVD). Ventilador Music.
MERCADER, N. Bongos (DVD). Ventilador Music.
MOLAS, S. ; HERRERA, M.A. Baquetas. Percusión en la escuela. Edicions de la Universitat de Lleida, 2003.
Páez, R. (2018) Creación de recursos musicales I. El arreglo para conjunto instrumental escolar [1]
PALACIOS, F.; RIVEIRO, L. Artulugios e instrumentos para hacer música. Ópera Tres. Madrid, 1990.
PEÑA VILLAR, F. O engado da música. Ir indo.
PEREIRA, A. Lectura rítmica (con CD). Carisch Music
PEREIRA, A.; MERCADER, N. Percumanía (con CD). Carisch Music.
PLAZA, A.; MOLINA, E. Conjunto instrumental para láminas y pequeña percusión. Enclave creativa.
ROCA, F. Percusión corporal. Editorial A-3. Barcelona.
SIGNORELLI, M. Bim, bum, bam. Instrumentos musicales para hacer en casa. Fuenteantigua S. A. Madrid, 1981.
STADLER, W. Percusión.
VERA PINTO, C. Manual de percusión. Ed. Universidad Católica de Chile.
WUYTACK, J. Musicalia. Orff-instrumentarium.